

Biblioteka Główna AP Słupsk
nr inw.: kg - 155765

155765 ZS

155765

1000,-

K-121/3/82

A. & Ω.
MEMORIA VIRTUTIS

Quam

REVERENDI, GENEROSI & STRENNI
DN. JOACHIMI
DE PODEWILSIIS,
SERENISS. ELECTOR. BRANDEBURG.
CONSILIARII REGIMINIS,
Capituli Colbergenf. DECANI, Capitanei Cos-
linensis & S. Johannit. Ordinis Equitis,
Heredit. Domini in Crangen/Wustervig &
Wintershagen.

*Denati Anno 1676. d. 6. Ianuarij
majorum tumulis inferendi E. A. d. 31. Octobr.*

Honori
velificaturus

Posteritati commendare
voluit

M. CHRISTIANUS Schultz/
P. L. C.

COLBERGÆ,
Imprimebat BERGERUS CAMPIUS Elect. Regimin. Typogr.

I. N. J.

SI HOC ITA FATUM ERAT, UT, QUI prius Virtutem VESTRAM, *Beatissimi Manes*, contemplans donum divinitus nobis datum mirabar novumq; egregio publico accessarum sperabam splendorem, nunc *Claritudinis* tantum *Vestra* radios suspiciam atq; Virtutem oculis nostris subtractam cognoscam; Doleo afflictæ vicem Patriæ, lugeo alienissimo tempore columnen, quo salus civium firmiter niti poterat, sublata, mœreo non solus; sed mecum omnes, quos calamitas hæc maxima perculit, boni *Serenissimo Electori Brandenburgico Domino nostro Clementissimo* creptam Amicum, Consiliorum moderatorem prudentissimum, militiæ VIRUM, qui in secundis consistere & in tertiis non tam longâ, quam sapienti didicerat experienciâ, fortissimum: At cum videam squalorem seculi, intuear voluntatē Domini suos è squalore & luctu retrahentis, ut secum in æternis læti degant tabernaculis, erigor sacris edoctus literis, Dominum pio tribulationibus & nosse & velle levare. Quamquam in Vobis Illustres Parentes, Generosi Fratres, Affines, Agnati meus solida, firma fides anima devota sit, quæ ad præsentem Eminentissimi Consilarii *Filii, Fratris, Affinis* atq; *Agnati Vestri* mortalitatis casum

casum non movetur; quin potius tanquam Petra fortis turbidos mundi impetus violentosq; seculi fluctus frangit prius ipsa, quam frangitur: Tentationibus non vincitur, magis firmatur & probatur; Attramen quia compertum habeo, quosdam divinum pectoris robur non exercere, conabor vel contra præcepta sapientum recenti vulnere adhibenda medicamenta negantium memoriam Dni CONSILIARII perscribere vitamq; laudabiliter actam posteritati commendare. Accepimus familiam, PODEWILSIORUM domi forisq; in celebratione versantem diu floruisse; Illustriorem redditam à quaternione Fratrum JOACHIMI de PODEWILSIIS Domini in Crangiis filiorum, Ordinaturæ primum occupat locum Dn. FELIX de PODEWILSIIS è Proceribus ceterioris Pomeraniæ & Primatibus præcipuus, Dn. HENRICUS rebus à Galliarum Regis partibus contra Hispaniarum Regem & Turcam gestis clarissimus, B. Dn. GERHARDUS Consiliorum Provincialium in ulteriori Pomeraniâ dum viveret particeps supremoq; locandus loco Dn. ADAMUS Serenissimi Electoris Brandenburgici Amicus, arcanorum atq; Regiminis in Pomer. Consiliorum consors, tantoq; Parente dignissimus filius Dn. JOACHIMUS DE PODEWILSIIS.

Nomine avum referens animo & Virtute Parentem; Non verò nec opinato Dn. Consilarii JOACHIMI obitu videntur omnia mutata: Univerſa domus terrore percussa, luctu atratis vestibus lacrymisq; deformata, plena consternationum, plena planctuum, quod lumen illustri familiae decori ortum ortu in ipso extinctum concidit, quod

Hæc tantum terris ostendunt Fata neq; ultra *Virg. lib. 6. Aen.*
Esse sinunt.

Eâ quidem constantiâ Illustris procognito habeo Pa-
rentes præditos, ut nulli fortunæ quamvis maxime ad-
versæ cedendum, quin potius omnia humana moderatè
ferenda arbitrentur; Verùm ad floridam beatissimè de-
functi ætatem, familiæ damnum Patriæ calamitatem,
SERENISSIMI detrimentum communem omnium mœ-
rorem respicientes omittere nullo queunt modo, quin
ingentibus diserucientur ac conficiantur doloribus. Ete-
nim quoties VIRORUM NOBILISSIMORUM *Optimus Illustris*
Heros Podewilsus recordatur quem filium amiserit, quo-
ties pientissima Mater Heroïna CLARA de *Zizeviziis* a-
missi Filii refricat memoriam, quoties memoria beatissi-
mi animis observabitur fratrum, quoties occurret, quod
Infans Venerandum Dn. Patrem singulari complecte-
retur veneratione, *Dn. Matrem Puer* præcipuo prole-
queretur amore coleretq; Pietate, Fratribus præluceret
exemplo, ingentem, imò immensam eorum pectora pe-
netrasse tristitiam colligimus, quod hoc potissimum tem-
pore, cum aliquos è filio & fratre fructus è dignitate ad-
eptâ gloriam, è bellicò atq; literariò studiis delectatio-
nem consolationem ac lætitiâ sperare & percipere debu-
issent, fati functus fatorumq; naturali conditione raptus
excesserit, evaserit. O spes fallaces! O conditionem fa-
torum miserandum! Ô vitæ humanæ fragilitatem! At,
cum in aprico positum luctum & lamentationes nihil o-
mnino prodesse; tandem animos & cogitationes nostras
à lacrymis & luctu ad Illustris p. m. Consiliarii ELECTO-
RALIS præclarissimè gestam vitam intuendam intenda-
mus, mentem erigamus & immortalis DEO gratias aga-
mus, qui Generosam animam ad summum honoris evertit
fastigium, erectam terris ostendit, ostensam coronavit fe-
licitate, coronatam ad se recepit; quam indignemur quod

ad

ad se in æterna traxerit tabernacula. Unde igitur Ô San-
ctissimi cœli indiges PODEWILSI in tuis laudum titu-
lis referendis, ne telorum à Momo spatorum imbre obru-
tus concidam audiamq; auditu gravissimam censuram lau-
dationem hanc meam accusatione pejorem, exordiar?
anne à dignitate & majorum, quibus censes, antiquita-
te? Quemlibet è puteo haurienda atq; hausta illa vir-
tus fateri coget ex historiarum monumentis liquere tan-
tæ antiquitatis gloriâ præstare nobilissimam PODEVVILSI-
ORUM prosapiam, ut ultra secula floruerit quinq;: Et si tre-
centi anni fatalem, ceu eruditorum sagacioribus in opi-
nionem venit, familiarem constituunt terminum ac pe-
riodum, sibi hæc gratulabitur stirps, sibi gaudebit lauda-
tissimæ stirpis posteritas, quod clarissimos omnium secu-
lorum heroes non solum æquaverit vetustate; sed & lon-
go superaverit intervallò. Darii ducentos florere an-
nos, Othomanni trecentos, Caroli Magni genus in Ludo-
vico quartò extinctum ducentos viguit. Quanto his feli-
ciores PODEWILSI! Ecquid enim non ex historiâ Iri-
neris sacri imprimis memorabili iudicii acrimoniâ ex-
pendere poterit PODEVVILSIORUM gentem anno 1496. par-
tæ per Christum salutis cum Monarcha Pomeraniæ iter
ingrederetur eminuisse cæterisq; illustriorem extitisse?
quippe quæ non unum conspectioris ingenii Virum, non
duos, ut quædam familiæ, sed tres mente animo manuq;
insignes dedit Comites PETRUM MICHAËLEM & VINCENTIUM
PODEVVILSIOS, inter quos Virtus Petri memorabi-
li in omne ævum laude PRINCEPEM prælio navali defen-
dentis, ceu Annales tradunt emicuit. Quò elogiò pie-
tatem & fortitudinem ADAMI de PODEVVILSIIS Beligar-
denis præfecturæ Capitis Bogislaum Magnum anno Æ-
ræ Christianæ 1480. Patriæ Patrem laudatissimum contra

A 3

impe-

impetum furiosæ plebis ac errantis defendentis commemorabo atq; commendabo? Replicet quis monumenta historiarum Daniæ Regni & Ducatus Holfatiæ, leget Pudevilsiorum fortia facta domi militiæq; gesta. Evolvat quis Galliarum & Hispaniarum Regum bella, inveniet fortissimi Herorum HENRICI de PODEVVILSIIS Patru Beatiſſimi Dni Conſiliarii acta verè heroica: Taceo res in Pomeraniâ, Boruſſiâ, Poloniâ, Hungariâ, Belgio à nobiliſſimis hujus familiæ Viris geſtas, ne videar Iliada poſt Homerum. Sicut n. fortes creantur fortibus & bonis; Ita hic Aquilæ nepos probavit ſe prognatum Illuſtribus Parente Optimorū Nobiliſſimo, Nobiliſſimorum Optimo Dno Adamo Pudevilsio Sereniſſimo Electoris Brandeburgici Conſiliario Status per Pomeraniam ulteriorem, Præſecturarum & Oeconomix Directore, Capituli Colbergenſis Decano, Hereditario Domino Crangiis nato & dato atq; Domina CLARA de Zitzviziis Matre ſui ſexus Exemplari ornamentoq; ſplendiſſimo, nec ſe genere timidarum columbarum ſatum manebis edidit indiciis, ne JOACHIMI de PODEVVILSIIS Avi Paterni nomen ſibi inditum aut vileſceret, aut planè occideret, quinimò bono omine in ſerenarum denuò effloreſceret. Puer acerrimis literarum ſtudiis Illuſtrium Parentum curâ præclare intelligentium à teneris aſveſcere multum referre tam ſanctè tam religioſè educabatur, ut pueritia non eſt in luxu, luſu & jocis; Sed in liberalibus ſtudiis, atq; equeſtri labore tranſigeretur. Frequentibus enim Orationum ſtimulis quamvis ſponte ſua incitatus à Piiſſimis Præceptoribus ad exempla majorum ſuorum imitanda inſtigabatur, ut bonum certamen decertaret tandemq; portum reſpiceret & peteret. Succellit opus feliciter: liquidem

Acer & ad Palmæ per ſe curſurus honores
Si tamen horteriſ fortius ibit equus.

Cum

Cum æqualibus ſuis in ludò & diſciplinâ pueritiæ verſari incipiens, quamvis ingenii memoriæq; laude omnes ſuperaret: nemini ex ingeniâ mente modetiâ ſe præponebat vel insolenter efferebat vel de donis divinitus conceſſis gloriabatur; Sed ineffabili animi moderatione omnes tolerabat, eorum ſtudiis, quantum lege honeſtatis & æquitatis licebat, obſequabatur & nulli contra jus faſq; refragabatur. Qua fiebat, ut Ipſe Summis par, mediocribus ſuperior, in ſimis gratus, nulli gravis, omnibus melior haberetur. Poſtquam exceſſit ex Ephebis liberiusq; vivendi poteſtas data fuit, corpus voluptate abſtraxit, animum ſtudiis tradidit, tempus omne perire exiſtimans quod non rebus honeſtiſatq; percipiendis liberalibus impenderet artibus: Perceperat enim nihil eſſe ad obrinendum id quod velis valentius labore atq; ſudore, in quò juxta voluntatem Patris cœleſtis pane noſtrò velci oportet, quo juxta Epicharmi Sæculi atq; Heſiodi opiniones omnia nobis ſuperi vendunt, quò ſecundum Muſonium, ſi laborem & ſudorem amamus, omnibus bonis ornandos nos oſtendimus. Labori addebat in ſtudia actionesq; utiles amorem, cum neutrū ſine altero conſiſtere queat, ceu bene intellexiſſe Princeps Poëtarum putatur, qui cum in Bucolicis diceret: omnia vincit amor, in Georgicis dicere non ſuſtinuit: labor omnia vincit. Quapropter ſtudium ardore ingenuarum accenſus artium hæc arripuit, ut eum nulla difficultas ab inſtituto curſu revocaret, non libido retraheret ad voluptatem, otium compelleret ad animi remiſſionem, non deniq; ſomnus retardaret. Sic vitam ab adoleſcentiâ inſtituit B. Dn. Conſiliarius, ut nullam aliam Voluptatem, nullam delectationem, quàm è liberalibus hauriret diſciplinis, quas omnes ita diligebat, ut ſvaviſſimum eſſe ſibi paſſum frequenter aſſereret & cum Sapien-
tiſſi-

tissimo Arragoniæ Siciliæq; Regum se malle jacturam omnium bonorum, quàm scientiæ literarū tolerare affirmatissime affirmaret. Hæc ratione adolescentiæ flore tracto, cum extitisset omnibus laboris, patientiæ & pietatis exemplar, contulit se ad celeberrimam Marchionum Academiam, inde ad capiendum uberiores ingenii cultum concessit Tubingam, in quâ pleniore gradu atq; gressu ad prudentiam Civilem properavit; In Illustri, illustris cum DEO & Dicitur evasurus, Collegio artem æqui ac boni justitiam atq; injusti notitiam Formatoribus Lauterbachio, Nostro Scheinemanno, Dumajo CLL. VIRIS usus imbibit tantâ cum laude, tantâ felicitate, ut anteferretur Eî in doctrinâ atq; eruditione nemo, pauci putarentur pares. Ac veluti in opinionem Philosopho atq; Oratori Ethnico descendit ad tam grande secretum cœlum scilicet non unâ perveniri viâ; Ita beatissimus noster *Consiliarius* arcem honoris in hæc mundi machinâ non unô conscendi tramite reputabat: Accidit quod Augustissimo Romanorum Imperatori LEOPOLDO I. quem divina Majestas in sui Nominis gloriam diutissime conservet, ut felicitate non cedat Augusto, diuturnitate æquet Fridericum III. Progenitorem Augustissimum, Galliarum Rex Ludovicus XIV. in Hungariam adversus Christiani nominis hostem in subsidium mitteret delectum exercitum Duce Illustri atq; Excellentissimo Dno HENRICO de PODEVVILSIIS Patruo, qui pro suâ in Nepotem benignitate conditionem B. Dno *Consiliario* obtulit honestam dignamq; Placuit è Minervæ castris in Martis castra non transfugæ; Sed exploratoris ritu transire. Sicut omnia appetunt bonum, uti omnes scire desiderant; Ita B. *Consiliarius* maximâ scientiæ cupidine accensus & laudis gloriæq; aviditate tractus tyrocini rudimenta sub militiâ Patruî depositurus cen-

cessit publicam Principis salutem animo volvendo duplex hominum genus Patriæ Patri apprimè necessarium, alterum quod togâ alterum quod sago latus cingat, Se utroq; cognitò felicior arbitrabatur: Militavit itaq; in Gallorum exercitu Inviçtissimo Romanorum Imperatori & Germanum & Pomeranum & Nobilissimum & Poddevvilsium re opereq; Se probavit ad exitum usq; belli, quo conditionibus utrinq; honestis Pax coaluit. Quâ Prudentiâ, quâ Fortitudine, quâ Temperantiâ & abstinentiâ in expeditione hæc Turcicâ omnem vivendi instituit rationem! Quâ promptò animo bellica subiit munia! Quâ intrepidâ manu hostiles sustinuit impetus! Malo in annalibus Hungaricis legi, quàm his committi chartis. His effectum est, ut multo majori cum gloriâ tam celebritate quàm alius quispiam Germanus inter habitu, lingvâ, moribus ignotas versaretur gentes & DUCIS Ipsius Virtus in nepote revirescere videretur, non sine ingenti Domini Patruî delectatione, qui in Germaniam ad Dominum Fratrem rescribere non dubitavit. Filii Tui JOACHIMI bellò Turcico longè maxima virtus fuit, quam certò scio Tibi gaudio esse. Nobis ob merita sua charus est, ut idem Serenissimo Electori Patriæq; nostræ Clarissimæ sit, summâ ope nitat. Tibi quidem pro nostrâ fraternâ amicitia gratulor. En habes Virum dignum Te atq; avo suo JOACHIMO de PODEVVILSIIS. Postquam igitur tantâ cum laude atq; approbatione HEROUM in fastigio Dignitatis splendere, quam Virorum in tenebris ignavo marcescere orio cupientium cingulo honoris militaris fuit condecoratus memor quàm gravem sustineret personam & qualem vivendi rationem ab ineunte suscepisset ætate; Omni providendum sibi censuit esse diligentiam, ut nihil quod aut bonis literis excultorum vitæ dissentaneum, aut Magistri mili-

militiæ gravitati non consentaneum deprehenderetur, committeret: Sed in instituendo curriculo sese ita gereret, ne quem suorum, quos Divina Majestas omni prosequi Veneratione jubet, nutu, sermone, opere læderet; quin potius expectationi Dominorum Parentum Artis amore atq; voto Domini Patru Martis ardore flagrantis responderet. Ac veluti Senior ille juniorem novum excellensq; opus moliturum instruens inquit:

*Ovid. lib. 2.
Metam.*

medio tatusimus ibis

Inter utrumq; tene fortunæ cætera manda; Ita Beatissimus **DNUS CONSILIARIUS** Regiminis mediâ viarum lectâ in *Electoraalem secessit Aulam*. Jussu Superioris redux factus, quamvis probatos prodidisse memoriæ acceperat autores Aulam ad instar se habere vitri, dum maximè splendet maximè frangitur nec ulli mortalium perpetuò existere bonam. Quam primum accesserat **Serenissimus AUGUSTUS Brandeburgic9 Elector, Dominus noster Clementissimus** famâ Domini de **PODEWILSIIS** ætate quidem juvenis, animo verò atq; factis Herois permotus **HUNC UNUM** ex Equestris ordinis, quo **POMERANIA** nostra longis parasangis alias felix superat provincias, flore seligere decrevit Quem, si Illustri Viro Adamo de **PODEVVILSIIS** humani quid contingeret, destinaret successorem in officiis: Quippe documentis omni assertione valentioribus **SUA SERENITAS** acceperat Paternæ Virtutis æmulum imò hæredem Filium in negotiis deditissimum labori, in periculis fortem, sicubi metus abesset æquanimem, in aggrediendo industrium, in providendo sagacissimum, in conficiendis rebus celerissimum, inde sperabat longè justius & feliciter administratum iri constitutam provinciam à Dn. Parente qua-

quasi per manus traditam, quam à quòcunq; aliò: Nec Patrem Patriæ (pes fefelisset concepta, nisi spe omnes excidissemus & heu! præter Spem cecidisset mortalium optimus piissimus. Excellenti licet axiomate tituloq; **Dnus JOACHIMUS de PODEVVILSIIS Cusfalinenfis Arcisq; Casimianæ Præfectus** condecoratus esset non tamen propterea satur honoris & dignitatis ab Aulâ recessit; quin potius **Domino Clementissimo** fidem industriamq; probaturus substitit expectans quid fors ferat. Cessit perquam feliciter; disponente **DEO Prætorix Cohorti** datur præfectus, quo domi forisq; Principis latus cingeret. Nactus spartam è supremis summam animoolvebat Principis salutem à se Cohortibusq; suis pendere totam: Itaq; tum sapienter & justè præerat, ut veluti Atlas Sceptrigeri Electoris salutem Ipse velut humeris suis sustineret: Tantâ diligentia res singulas providebat, tantâ modestiâ omnes actiones dirigebat, quanta sufficebat favori Aula suspicientis novis dignitatibus auctum retinendo. Nullum unquam officium prætermisit eorum, quæ à Sapienti Ordinum doctore proficisci singulisq; gregariis, exemplo, monitu, mandatu præstari tenentur: Utilitatem militis commissi privatis anteposuit commodis & majori complectebatur amore salutem eorum, quàm propriam vitam, hinc quivis stationarius Tribuno videbatur ditior atq; vivebat felicior. Quamobrem tantopere prudentiam militis Eruditissimi Hujus **Potentissimus Elector Princeps**, quem nec Albertus ab Urfino Ducatu nomen gerens, qui primus illato Vandalis & Hænetis bello genti gloriam intulit, nec cui à Ciceronis faciendâ nomen datum, nec cui Alcibiadis magnitudo nomen peperit testibus historicis virtute æquat, nemo superat

rat, eo dignabatur æstimio, ut quocunq; tenderet *Electo-*
rum S. R. I. *Inviētissimus* vel antecederet, vel sequeretur la-
tellitio *Dux* datus *Podewilsius* fortitudine, Temperantiã
virtutibus innatis sibi propriis Spectatissimus. Evenit
ceu in rebus humanis, quæ rursus prorsum sursum ac de-
orsum ferantur nec in eodem statu, quò ima mox in-
summa & hæc in illa convertuntur, diu consistere que-
unt, fieri consuevit, quod ditioes Romani Imperii tu-
multibus belli Gallo-Belgici, offensionibus, rapinã, in-
cendio, latrocinio, atq; cæde malis vestigia belli premen-
tibus exagitata à milite Gallico indomito vexarentur &
potissimum Westphalicæ *Celsissimi Electoris Brandenburgici*
terræ peterentur: *Inviētissimus* R. I. *Octovir*,
cujus erat providere, ne quid sua detrimenti pateretur
Republica, hostem ab Impetii suisq; finibus prohibiturus
suscepit expeditionem, cui, quo Domini beneficentissimi
latus regeret, non interesse vel Patriæ deesse religionem,
duxit Da. *PODEVVILSIUS* à teneris atq; primordiis juven-
tutis nullum fidelitatis live indicium sive pignus inter-
mitteas, quis qualisq; fuerit res postea gestæ declarant.
Bello hoc è Germaniã inferiori in superiorem translato
migravit eodem non coactus inevitabili necessitate; Sed
amore virtutis gloriæq; , quarum summa ejus animum
tenebat cupido, incitatus, cum potuisset domi permane-
re atq; rebus benè partis securè frui. Interjecto tempore
borcalibus quies erat gentibus, cum Rex Svedicæ *Caro-*
lus XI. Duce Carolo Gustavo VVrangelio Comi-
te Sylvisburgi utus Pomeraniam Orientalem infesto pe-
teret milite, verbo quidem ut hybernandi potestate sibi
sumptã Pacis consilia citiùs quàm aliàs agitentur; Re-
verà autem ut suæ ditionis faceret terram: *Serenissi-*

mus his auditis cunctandum ratus donec Heros *Vrangeli-*
us Germanico Danicisq; bellis gloriosus Victor vel ce-
deret terris vel de inhospitatione, eci vocabant, satis fa-
ceret. Neutrò præstitò *Inviētissimus Dominus* bello
Gallico tum in Alsatia & Lotharingiæ finibus gesto occu-
patus retrahitur, ut hostem temerè facientem impetum,
prudenter & justè suis submoveret finibus. Magnis igitur
itineribus ex feraci in omnia frugum genera Sveviã in quã
temporis gratiã diutiùs solito detinebatur, expeditionem
in Svedos decretam promovet assiduè Dno *PODEVVILSIO*
cum delectã manu Cohortis, cui Præfectus assignatus fu-
erat, subsequente: Sicubi ad prælia deventum talem se
præbuit *DOMINUS* de *PODEWILSIIS*, qualem res afflictæ de-
siderabat Patriæ, qualem Heroum *Heros* poscebat *fortissi-*
mus, qui hisce motus sæpiùs dixisse auditus: Si divinum
Numen hoc se munere obligare voluisset, ut, quicquid
conceptis verbis votisq; peteret, consequi posset; se nol-
le optare ejusmodi Duces, cujus modi extitit qui frangen-
do glaciem sanguine suo hostem in carerem compegit, ita
ut victus Victori prius parentaverit quàm vinculis se si-
steret; Sed votis omnibus expetiturum Chiliarchos atq;
Duces *DOMINO* de *PODEWILSIIS* similes quibus DEO be-
nedicente facilè adversarios se superaturum speraret vel
confideret. Conflictu inter Sueonas & *Inviētissimum*
Electorem Brandenburgensem omni Seculorum memo-
riã dignissimo in campis oppidi Bellini, cui portorium
nomen dedisse constans circumfert fama, intercedente
Dominus de *PODEWILSIIS* in hoc periculo non ti-
timidus, metu antea absente non elatus, in fugã non pri-
mus, in prælio non postremus fuit; Verùm instar cubi,
quò res cunq; caderet, quò DEUS dirigeret, Domini sui

sortem suam arbitatus omnes sustinuit impetus nullis abstinuit. Metacente Commilitones eloquerentur nomenq; commilitonis omni laude majoris omni invidia superioris in caelum usq; encomiis ferrent. Si qui sunt inani mentis errore transversim acti experientia falsè edocti, quibus in buccam venit nihil imaginibus nihil sanguini nihil ipsi generis propagationi tribuendum; si si cognoverint habenas regni nemini præterquam illi, qui ex illustri familia promanant, commissas; si si nunquam eorum aquilæ, aut asinum leonis femine progenitum; si si nunquam ex lauro sentes, è morò arborum sapientissimâ, amygdalum arborum stultissimam, è lilio urticas, è tritico avenas effloruisse præceperint; Deniq; si Dn. JOACHIMI ex illustri PODEWILSIORUM sanguine progeniti virtutes animo & cogitatione obiverint, quid habeat momenti ad vitam piè traducendam & Virtutis viam studiosè persequendam generis splendor, facillè videbunt. Nam etsi Dn. JOACHIMI vita omnibus Virtutibus quasi ut aurum gemmis distincta fuerit, ut si illum vel *Serenissimi Electoris Consiliarium* solertia laude insignem vel Cohorti Prætorie Præfectum fidelissimum, vel Capitaneum prudentissimum vel Equitem piissimum justissimumq; nominavero, non tam ejus nomen hisce nominibus & titulis honestare, quam nomina & titulos ejus nomine nobilitare videor; tamen si illum PODEWILSIORUM sanguine ortum dixerò nil magis dicerem, quàm Homerus de Agamemnone, quem Palladis, Virgilius de Ænea, quem Veneris, Alexander de se, qui JOVIS, Ovidius de Augusto, quem itidem Jovis aut reliqui Poëtæ de eminentissimis Orbis Viris asseruere eosq; Deorum sanguine progenitos prodidère. Ea enim antiquorum men-

mentibus irreperat conjectura; nihil esse in mundo pulchrum, nihil præclarum, nihil eminens nisi aut Deorum stirpe agnosceretur aut ad Diis proximos suum tegeret genus. Quo hieroglyphicò nobilitatis innuitur origo firmaturq; sententia eorum, qui Præclaros Heroas non fieri, sed nasci autumant: Id Dn. PODEWILSIUS vel indita naturæ vel quòdam divini Numinis impetu verè divino exposuisse videtur. Nam cum multifaria blandimenta cum domi in patriis retinere laribus tentarent, & quò minus dubia se fortunæ committeret, svaderent: Cum, qui sanguine continebant arctissimè, cuperent, ut Patriæ non alio præstaret modo ministeria nec alia subiret munia nisi quæ stilo conficerentur, addidit unitas fortiores esse vires, Se & stilo & pilo Divinâ annuente gratiâ periclitaturum, quantum cœlitus accessisset virium; Veteres laudum præconiis fatis sanctum exornaturos exclamasse ad NOS perfertur: Optimis mortalium natus decessit. Multo justiori de causâ nos peripoti exclamabimus! Optimus optimis natus, qui malebat esse quam videri bonus memoriâ Posteritati commendatâ obiit. Comperitum habeo Illustres PARENTES olim de tali in Generoso filio adepto bono sibi gaudere, sibi in DEO gratulari Paternæ avitæq; Virtutis æmulum Hæredem natum educatum tendentem factis memorabilibus nomen seræ commendare posteritati, qui, si Divina voluisset Majestas, Parentes post fata representaturus fuisset; Nunc conversò naturæ ordine à piissimis Parentibus præmittitur

Unde negant redire quemquam.

En humanæ felicitatis inconstantiam! En naturæ cursum non naturalem! Potuit olim Illustris Dn. *Adamus de Podewillis Electoralis Excelsitatis Consiliarium*

liorum status *Amicissimus* felicitatem suæ domus latissimâ prosequi prædicatione & dicere coram Patriæ *Patre Excelsissimo*; Ab Excessu meo iudicium eruditorum erit; me Phœnici in vitâ & morte non absimilem, quippe ex meo cinere alius renascetur, qui præsentando meam personam immortalitatem meam asseret eritq; ac si non abierim, non obierim: Ah! potuit efferre, an possit nec ne? incertum est? In B. JOACHIMI nomine, in omine, in vultu erat, quod oculos intuentium mirâ pascebat iucunditate & aures audientium magnâ perfundebat voluptate: Surgebat Dominus, surgebat memoria Domini in ejus animo omnibus diebus, singulis horis, singulis momentis, ut nil nisi quod pium meditaretur, quod rectum inciperet, quod justum ageret, quod egregium publicum desideraret, susciperet, in commodum proximi vergeret laboraret: Brevis Dominum amore complectebatur super omnia, propinquum eo fere quo Se. Unum quod necessarium agebat, Ea, quæ à tergo sunt obliviscebatur; Ad ea verò quæ à fronte contendens scopum versus ferebatur ad præmium supernæ vocationis DEI in Christo Jesu, Contempto mundo negligebat dignitates mundi, nec hili æstimabat opes nec pili habebat crebros oblatos honores in hæc prorumpens verba: Vidi omnia, quæ unquam fuere sub Sole & Ecce! Vanitatum vanitates! Ecce peritura omnia! Vale munde, valete dignitates, Valete opes, valete fortunæ munera animorum onera. Vanitas est carnis desideria sequi, & illud desiderare, nnde postmodum oportet graviter puniri. Vanitas est longam vitam optare & de bona vita parum curare. Vanitas est præsentem vitam solum attendere & quæ futura sunt non prævidere. Vanitas est diligere, quod cum omni celeritate transit & illic non

allusio ad formam & nomen Joachimi

Phil. 3. 4.

non festinare, ubi sempiternum gaudium manet. Vale optatissime Dn. Pater, VALE dulcissima Dn. Mater, quæ me indignum plaris TE dilexisti. Omnia hæc sunt à tergo, mitto obliviscor: Omnium instar mihi cœlum, omnia mihi JESUS, scopus mihi JESUS, præmium mihi JESUS. JESU propter hoc nomen tuum fac mihi secundum nomen tuum: Cum solus & verus sis Salvator utiq; etiam respicies me peccatorem: Bone Jesu miserere mei tempore miserendi, ne damner tempore judicandi: Mihi natus es, mihi crucifixus mihi JESUS es: Accipe me Domine Jesu intra filiorum tuorum numerum, ut unâ cum illis sanctum & salvificum nomen tuum laudare possim. Testis mihi erit Vir Reverendus, qui decedenti è statione suâ adstitit cum aliis magnæ autoritatis viris: Subiret aliâs animum verecundia incurrere in iudicia lectorum & censuras plus scribentem defuncti indulgisse favori & majora verò scripsisse, unde procul abesse delector. Ut autem æquum memoriam mortuorum posteritati commendaturo non laborare affectu, sic injuriosum suâ benè meritum privare gloriâ, reticere vera. Ac velut in repository thesauri ea, quæ pretio cætera superare putantur, iudicatu ac cognitu difficilia videntur dum singula plurimi habentur; Non secus mihi mentem in B. Dn. CONSILIARIE dona & bona animi intendenti contingit: Ut taceam iis, quas erga Privatos, pares, inferiores, miserabiles, egentes exercuit, virtutibus contentum vivere noluisse. Non tantum id ante pedes conspiceret; Sed & quæ retrò à tergo erant respicere norat, imò diu post eventura prospicere didicerat: Quæ possunt accidere, animo suo cuncta proponebat: Nihil illi subitum totum ante prospiciebat: Ubique idem erat & prout rerum ac temporis varietas exegit; Ita se accommodavit tempori non mutando; Sed

C

poti-

potius aptando. Adjutus Divino Numine duce rerum
agendarum magistrâ afflictam nostram Patriam periculis
eximi non posse augurabatur, si deessent qui pericula de-
tractarent; Igitur ad utrumq; paratò esse pectore flagrabat
cupidine semper secum volutans illud Poëta:

Lucanus
poem.

Temporibus servire decet, qui tempora certis
Ponderibus pensabit cum si bella vocabunt
Miles erit, si pax positis toga vestiet armis.

Nec tam volutare quam agere voluit probaturus scienti-
am in scientiâ absq; exercitio minus prodesse. Ea pro-
pter iterum ab Arte ad Martem descendit, è castris Mi-
nervæ ad Bellonæ concessit. • Licet felicitas Dn. CONSI-
LIARIO PODEVILSIO aspiraret, in eo tamen fortunæ, cui
admotus, fastigio talem continentiam, talem edidit ab-
stinentiam, ut nec virorum sui seculi ederet abstinentissi-
mo Atheniensium principi, qui omni studio, ut præ cæ-
teris justus haberetur, nitebatur. Tria olim Veteris Eccle-
siæ Doctores martyria sine sanguine dixere, modum in di-
vitiis, castitatem in juventute & humilitatem in oblati-
servare honoribus: Quam sanctè hæc tria beatissimus Dn.
PODEVILSIUS servaverit, custodiverit, dilexerit, nolo nec
possum recensere, ne mea tenuitas tanti Viri elogia vel
Ciceronis facundiam vel Demosthenis lucernam vel Pe-
riculis fulmen poscentia suam explicet inertiam vel præpo-
sterâ fateatur confessione, se Æternâ gravius sustinere onus
aut imparem suis imposuisse humeris molem: Loquen-
tur pro me Illustres in consilio Collegæ, fortissimi in bel-
lo Commilitones, sapientissimi in studio à Condiscipu-
latu familiares, quinimò patrocinium meæ suscipiet sen-
tentix veritas omni assertionem, probationem & elogiò va-
lentior. Laudet quisquam effatum Senecæ agentis inter
me & fundos meos magnam volui interesse distantiam,

co

eo enim loco posui, quo sine animi mei motione tolli pos-
sunt; Potiori jure laudabit Dn. Consiliarium PODE-
VILSIUM, quod fundis divitiisq; suis relictis pro patriæ
maluerit excubare salute foris, quàm domi inhiare emo-
lumento, quo fundos fundis adderet, divitiisq; virtute
partis in otio frueretur. Philosophiæ, cui mores nomen
dedere, cultores asseverant congeriem Virtutum omni-
um inesse oportere in illò, qui felicitatem civilem assequi
cogitat: Quod isti sermone, hoc ipsum facto Beatissimus
probavit Dnus *Consiliarius* existimans se, si unâ aut alterâ
præcipuarum instructus modo foret virtutum, felicem ne-
quaquam futurum: Norat virum à viribus vocari, qui ne-
scit in adversis tolerando desicere, aut in prosperis aliqua
elatione se jactare; sed animo stabili defixum & cœlesti-
um rerum contemplatione firmatum manere semper im-
pavidum: Ideo confortabatur in Domino & in potentiâ
virtutis ejus: Turris fortissima ipsi nomen Domini, Quo
fretus nec adversis frangebatur nec prosperis intumescen-
bat, sed in utroq; moderatus esse gaudebat: Nec temerè
pericula supra hominem aggredi audebat nec ea quæ cir-
ca hominem timere, adire & propullare præsumebat.
Conceptis prolixisq; verbis probarem, quæ scribo, ni So-
li meridiano viderer addere lumen atq; notissima ingra-
tâ prolixitate protrahere. Ut taceam cum Iustorum se-
mirâ instar lucis splendentis processisse & crevisse usq; ad
perfectam diem; Nunc autem firmiter credo ivisse in vi-
tam æternam & fulgere fulgore solis in regnò Patris cœ-
lestis. Equis non in hoc sanctissimo Viro expressam e-
jus Consilarii imaginem contemplatur? quem Divino
Spiritu agitati Viri describunt: Requirit enim in Con-
siliario Principis pietatem, ut talis sit, in quem non modo
intueantur cœteri Principis subditi veluti speculum, ita

C 2

qui-

Exod. 19.
Ps. 101.

quidem, ut repercurientes Virtutum imagines & aspiciant & imitentur; Sed etiam ut omnes actiones ex monitu Gentium Doctoris ad divini nominis gloriam non fallaci; Sed veraci referat animo, Quam in Virtute B. Domini Conf. tantam novimus excelluisse ceteros mortalium, quanto sublimius ceterorum sortem fortunam supergressus; Neque aliud dies noctesque cogitabat, quam ut rectum de DEO sensum, quoad naturam & proprietatem ejus, quoad personas in naturam unam & simplicissimam trinas, quoad voluntatem, quoad opera, quae maxime nobis commendant potentiam, Misericordiam & justitiam, imbiberet; Nec ulli operi tam sedulo quam sincero Dei cultui tam in interna consistenti sanctimoniam; quam in externis sanctimoniam constanti exercitiis juxta mandatum verbi Divini dabat tempus & in vigilabat. Quam diligenter sacris in eumbebat officiis, quam assidue sacris intererat, legem Dei die nocteque meditabatur semper versabatur in precibus neque unquam animo se quietiore dictitabat, quam si sacra vel ipse legeret audiret affirmatissime asserens eam sibi honestissimam laborum requiem, cum occupationum portum eam omnium molestiarum tranquillitatem; Quod temporis publico, cum potuit per salutem Patriae, subtraheret, sacrorum meditationi addebat, divisurus se a seculo, multiplicabat futuram, quae nunc ipsi praesens, vitae gaudium: Inde quod remotior a mundo eum prior erat DEO, ejus servitio totum se devoverat. Trium supra se positorum cogitatio nunquam e memoria recedebat oculi omnia videntis, auris omnia audientis, librorum in quos omnia scribuntur. Qualis volebat in iudicio esse talis vivus apparebat in Dei conspectu, discerebat vivere, dum licebat vivere dirigens lumina in praefixum vitae scopum Christum, quem sequebatur in itinere,

re,

re, ut assequeretur in Patria. Singula descripturum civis dies deferret quam materies scribendi. Adjicit Sacer Codex Consiliarium oportere studere Veracitati, quia labia mendacia & dolosa Domino sunt abominatio; Ab his vitiis tanto aberat intervallo quanto caelum a terra: Norat enim Eum, qui Principis nomen & omen gerit, dicere veritatem in dictis, integritatem in factis, candorem in gestibus observare. Sicut quodlibet verbum Principis jurijurando aequant Prudentes; Ita se metiebatur ab Eo, cujus latus clauderet inquirendo veritatem in se in proximo in naturam sui, semetipsum dijudicando, proximi malis compatiendo, omnia mundo corde contemplando, ut quicquid susciperet, ageret, diceret juratum crederent omnes candida mente profectum experirentur singuli. Titum Vespasianum, cui ab integritate & bonitate nomen boni tributum a sapientibus memoriae prodidit Xiphilinus gravissimus Scriptor audientem suos in imperio antecessores multis affectos injuriis a Subditis dixisse: Nemo me injuriam afficere aut contumeliam potest, quia nihil ago quod alios laedere possit: Digna vox Principe, Digna conjectura Romano Imperatore; Haud secus beatissimus noster vivus se ipsum praedicatione prosequi & sublatus e numero mortalium de se conjectare poterat neminem scilicet famam suam roturum, qua nil agebat quod alios laederet. Quapropter innocens manibus & mundo corde, qui non accepit in vano animam suam nec juravit in dolo proximo suo: Hic accepit benedictionem a Domino in vita, & misericordiam a DEO salutari suo juxta varicinium Regii Prophetae. Non avarum imo avaritiae infensum Consiliarium jubent esse sacra pandectae, siquidem vilescit animus corporeis vinculis terrae alligatus & sordescit sordibus terrae adhaerens: Avarus est inflatus, juxta

Psalm 15.

vim vocis & quoad similitudinem, Averni omnia cupientis devorare optatq; nullum hominem præter se degere vitam in mundo, quo omnia solus possideat. Nullum avaritiâ tetrius vitium præsertim in Principibus & Republicam gubernantibus. Habere enim quæstui Rem non solum turpe; sed sceleratum etiam atq; nefarium habetur. Vitium hoc terribilissimum exulabat corde beatissimi hujus Viri quàm longissimè, ut & è contrariò beneficentiæ atq; liberalitati omnem impenderet operam & curam in eos, qui rei familiaris angustiâ circumventi ac in hoc ferreò districti tenentur seculo, plurimum conferendo benignitatis. Omnibus quacunq; poterat ratione nihil cunctando opitulatur, tum bonis præcipuè VIRIS multum exhibebat bonitatis ac largitatis suæ: Quo illos studio! Quo amore! Quâ benevolentia fovebat! Ut eis subveniebat! commendatione sustentabat, Autentitate protegebat! Malo sapientiorum judicio commendandum relinquere quàm rudi inertiaq; plenissimo stylo effingere, penicillo levè depingere. Si preces oppressorum, supplicationes afflictorum, intercessionem bonorum æternitatis decretum mutare fatiq; immutabili derogare legi valuissent, viveret *Serenissimi* DOMINI *Electoris nostri Consiliariorum* Sapientissimus, floretet *S. Johannitarum Ordinis Eques Splendidissimus, Vigeret Capituli Colbergensis Decanus religiosissimus, valeret Capitaneus Cussalinensis fidelissimus*, excubaret pro salute Patriæ omnium optimè. Sed heu! humanæ infelicitatis est expertus conditionem, qua se publico æternitatis decretò moriturum norat, ignorans interitus sui diem, horam, momentum, excessit. Ecquis post hominum memoriam ullam mortalium diuturniori digniorem vitâ judicabit?

rit Ecquis bonus Patriæ, cujus charitas omnes aliorum charitates superare debet, amore ductus non de suis annis ut retinendo fideles Consultores bene esset ei, aliquid demereret adderetq; natalis soli amatoribus? Sed voluit Divina voluntas, cui obistere nefas, contradicere impium, causam sciscitari extremæ argumentum dementiæ. In Alcinoi hortis vel Pæstans vel Diocletiani viridariis densa variorum flosculorum segete consitis oculos circumferenti stupor subnasceretur, ut quem florem primo, quem secundo legeret carpi caperet dubitatio; Haud aliter in tanto Virtutum Dni *Podewilsi* coelitis annumerati cumulo mihi oritur cespitatio, ut multitudine circumfusis & copiâ impeditis hæream quamve primo? quamve secundo loco collocem? vix inveniam. Ut mittam egregiam verèq; nobilem corporis, quâ præstitit, formam nec vastam nec cubitalem, mediam potius inter utraq;: Ut transeam reliquas animi dotes, pietatem, probitatem, abstinentiam, constantiam, justitiam, beneficentiam, humanitatem quæ non nisi ab harum Virtutum hærede ac successore exprimi & à Doctissimis, qui in hoc Viro describendo propriam ingenii gloriam consequerentur, deliniari queunt. Addo ceu sapientissimus Apelles nullum diem sine linea prætermittere decrevit; Sic nullum diligentissimus Vir sine labore contempsit. Tiberium Rom. Imperatorem eâ vivendi facultate polluisse literarum monumentis consignatum accepimus, ut non minus noctu, quam interdum cerneret: Idem de ornatissimo Dn. Consiliario Regiminis *Podewilsi* affirmare non dubito, qui in Republicâ & præsentia & diu post eventura prospexit. Inde juvenis ad tot & tanta dignitatum fastigia cunctis aliis exseruisset caput, ni inter immortales opinione citius invenisset locum. Vereor autem *sanctissimi*

mi Manes, ne si de laudibus vestris plura dicam venerabile vestrum nomen lædam potius, quàm recreem superstitēs: Vel quia inqueramini quotidiana de vobis commemoratione, quasi scribi jam nil possit, quod sit dictum: vel quia modestia vestra solâ virtutis actione contenta mavult benè egisse, quàm audire. Ignoscite mihi Vos ipsi in culpâ estis. Qui enim vivus benefecit, bene audiat mortuus necesse est; Nam comes virtutis semper extitit gloria, & quò magis temnitur eò magis sequitur. Mirabere hæc legens & fortasse defunctum in Deorum numerum à me relatum opinabere; At te ipsum frustrabere

*Nam vitiiis nemo sine nascitur optimus ille est
Qui minimis urgetur,*

Homo erat & nil humani à se alienum putabat: Sunt & in purpurâ maculæ & in gemmis labeculæ: Humanis non inest viribus recto semper contendere cursu, habendi boni, iusti, sancti, immaculati Viri non, qui nunquam, si quidem inter sanctos Dei nemo sine maculâ, peccarunt; Sed qui soepius honestè egere juxta legem Persarum rectæ rationi convenientissimam consueverunt. Plura persequereri in beatissimi Viri vitâ delineandâ liberet consuetari Geographos, qui in exiguâ mappâ ingentia regna, Urbes ob magnitudinem & hominum multitudinem regnis similes minutis designant punctis, flumina, tyvas & quævis momenti majoris notabilia minusculis artis suæ notis notant. Ad portum tendens adverto quod

fugaces

labantur anni: nec pietas Moram

Rugis & instanti senectæ

Afferat indomitâq; morti.

*Totò vitæ tempore varios sustinuit fortunæ novercantis tela potissimum circa valetudinem mitto alia: In fami-
grea-*

gerabili contra Sueonas prælio sub corpore beati Herois duo equi trajecti concidere excussus eques unguis aliorum contritus morbum contraxit, qui, etsi diligenti medicorum ope pelleretur priorq; videretur reddita sanitas, in corporis fibris aliquantisper hæsit, donec morbo acuto accedente malum gravius recrudesceret. Affixus lecto singulare patientiæ, constantiæ animiq; firmitatis edidit exemplum priusq; accersito cœlesti Medico, qui animam curaret, sacro viatico usus est, quò itineri longè aptior vasq; colligendis promptior evaderet: Postea vocavit, qui salubri ratione Corpori suum hospitem servaret, amissamq; recuperaret valetudinem. Hòc temporis articulò plurimos miscuit sermones de fugâ & contemptu Seculi, de piorum Christianorum spe, de futuræ Vitæ statu, de æternò beatorum gaudio: Sub hanc iustam carnis & Spiritus heroico plane spiritu morus sacro Flamine clausulam luctæ imposuit obliviscens quæ retro sunt, ad ea verò quæ sunt priora extendens se ipsum destinatum persequabatur scopum ad brabeum supernæ vocationis DEI in Christo Jesu. Quâ fiduciâ placidè in Domino obdormivit particeps factus gaudii, quod nec auris audivit, nec oculus vidit, nec in cor hominis ascendit, in cœlis nunc triumphat omnibus bonis sui desiderio relicto. Sic mortem cum Vitâ commutavit Vir, si annos numeres, juvenis, si gloriam, senex; si mores, virtutibus ornatisissimus; si affectionem expendas, Amator Patriæ; si cum Agnatis conferas; si tempus consideres, non minus gentis quam seculi decus; si animum, benè meritus. SERENISSIMUS Patriæ Pater dolet fidissimum demptum Consiliarium, Consiliorum sacratorum Consortes, Collegam amicissimum, Patria Præsidium, Mœstissimi Parentes Filium, Paternæ atq; avitæ virtutis hæredem & æmulum: Tota Podèvil-

*Phil. 3, 13,
& 14.*

1. Cor. 2, 9.

D

siorum

Sapient. 4.

Psalms 84.

1. Job. 2.

torum familia tristatur Agnatum honoribus dignissimis affectum qui non à gente mutuabatur honorem, sed qui genti foenerabatur lumen, in ipsò ætatis flore extinctum. Sed desinant tritari & dederant lugere lugentes, quoniam Spiritus S. per Salomoneum solamen suppeditat: Qui Deo placeant maturius hinc eximi & liberari, ne, diutius dum mundo immorantur, mundi contactibus polluantur. Raptus est, inquit, ne malitiæ mutaret intellectum ejus, placita enim erat anima ejus Deo, propter hoc properavit eum educere de mediâ iniquitate. Properare animam Deo devotam ad atria Dei David dixit. O consolationem nullis verborum pigmentis effereendam! Ejus est in mundo diu velle permanere quem mundus oblectat, quem seculum decipiens retribus terrenæ voluptatis irretit. Mundus odio habet pium quid ergò? anne amandus is qui odit & non magis querendus CHRISTUS qui nos amat, qui nos redemit, ut cum eo in suo regno essemus perpetuò? Johannes in Epistolâ inquit: Nolite diligere mundum; Si quis dilexerit mundum, in eò non est charitas Patris: Mundus transibit & concupiscentia ejus, qui autem fecerit Voluntatem Dei manebit in æternum. Fugiamus igitur hinc, sicut fugit de Patria Sanctus Jacob: Sciebat enim veram Patriam esse superiorem. O contemptum mundi salutarem! ô fugam seculi beatam! Nos viatores mente integrâ fide firmâ virtute robusta parati ad omnem Domini voluntatem esse addiscamus, pavore mortis excluso immortalitatem, quæ sequitur cogitemus. VOS, ILLUSTRES ANIMI, quos hic immaturus obitus Viri omni, dum viveret, laude Superioris maximè perculit, ponderate renunciassè nos mundo & tanquam hospites & peregrinos hinc iaterim degere: Peregrinum dulcedine natalis soli captum in patriam properare ad suos festinare, ubi

ubi magnus eum expectat numerus Parentum, fratrum, frequens & copiosa turba desiderat amicorum, experientia edocemur: In horum conspectum & complexum ruere quanta erit lætitia? Reputate Divinæ Majestati ita placuisse Ejusq; placitum nec dolore nec fletu revocari posse nec immutari; Omnem quare si nostræ non refragatur naturæ; Sin minus majorem saltem mœroris partem à VOBIS animo rejicite fortissimo, quo Divinæ deferetis obsequium Voluntati, Sanctam Sancti in terræ matris gremio requiem non turbabitis, humanarum vicissitudinis rerum memores vestros componetisanimos, voto & voce subinde ingeminantes: Quo natura permisit ordine Nos quisq; sequemur. Ad TE O eterne omnium Genitor ipse non genite Opifex mundi principio antiquior sine diturnior omni aciem converto mentis oroq;: Sana quod genu innoxia lætæ & iusta infixi vulnus. Refice quod contrivisti: Remove mœrorem, quem de manu tuâ peccatorum vindice accepimus: Mone nos mortem impendere quavis hoc omni atati omni Ordini: Docce nos veram prudentiam, quâ bene vivere, atq; beatè in Christo mori discamus. Respice afflictionem terræ, quam Ministro Tuo Serenissimo ELECTORI Brandeburgico Domino nostro Clementissimo regendam. Nobis incolendam cessisti: TU esto Protector & Adjutor noster, oculo singularis providentiæ nos dirige, manu sustine, gubernâ à coedibus, rapinâ, contagiò, fame, aliisq; duris conserva, Sanctos Angelos tuos præfice, qui Dominum nostrum benignissimum, Ejus ministros & subditos manibus suis portent in viis bonis: Suggere consilium salubre, quò aurea pax reddatur bellum fe-

lici-

liciter conficiatur, grata tranquillitas restituatur. Da
deniq; da, precor, ut omnes incolæ suaviter in pie-
tate faciamus officium, omnes ad Te unum intenti
dirigamus actiones omnes ad Te solum, speremus in
Te unum, vivamus sanctè, exeamus sub hâc spe ex
orbe, quò tandem accipiamus **Coronam**
immarcescibilem.

9.12.82 1.000
241211

BIBLIOTEKA
GŁÓWNA
W S P
w Słupsku

155765 29